

Seat No. : _____

AL-121

April-2016

B.Com., Sem.-IV

**CE-203 : Banking
(Banking Regulations)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક તે પ્રશ્નના ગુણ છે.

1. ભારતીય બેંકિંગક્ષેત્રે કયા-કયા કાયદાઓ છે ? ભારતીય બેંકિંગ નિયમન ધારો 1949 શા હેતુઓ માટે પસાર કર્યો ? તેના ઉદ્દેશ્યો જણાવી તેની મુખ્ય જોગવાઈઓ ટૂંકમાં સમજાવો. **14**

અથવા

બેંકિંગ નિયમન ધારો 1949 મુજબ નીચે આપેલી જોગવાઈઓ ચર્ચો : (કોઈપણ બે)

- (i) વેપારી બેંકોના હિસાબપત્રકો અંગે
(ii) ઓડિટ ઈન્સપેક્શન અંગે
(iii) નવી બેંકો અને નવી શાખાઓ ખોલવા માટે
2. FEMAનો વિસ્તાર કરો તથા ફેમાનું કાર્યક્ષેત્ર સવિસ્તાર જણાવો. **14**

અથવા

FEMAના વિવિધ હેતુઓ જણાવો તથા FEMAના અમલ માટે સત્તાકીય મંડળ તેમજ તેના ભંગ બદલ શિક્ષાત્મક કાર્યવાહીનું માળખું સમજાવો.

3. થાપણવીમા અને ક્રેડિટ ગેરંટી નિગમની સ્થાપના શા માટે કરવામાં આવી ? તેનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. **14**

અથવા

છેતરપીંડી અને લૂંટના વધતા જતાં બનાવો સામે વેપારી બેંકોએ કઈ-કઈ તકેદારીઓ રાખવી જોઈએ ?

4. માહિતી ટેકનોલોજીનો ધારો 2000 (IT Act 2000)ની વિવિધ જોગવાઈઓ સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

અથવા

NEFT, RTGS & SWIFT વિ. ફંડ ટ્રાન્સફરના ખ્યાલો આઈ.ટી. એક્ટ 2000ના સંદર્ભમાં સમજાવો.

5. નીચે આપેલ વિધાનો પુનઃ લખી ખરા માટે ✓ તથા ખોટા વિધાનો સામે Xની નિશાની કરી જવાબ આપો :

14

- (1) નેફ્ટ (NEFT) એટલે નેશનલ ઈલેક્ટ્રોનિક ફંડ ટ્રાન્સફર
- (2) RTGSથી ફંડ ટ્રાન્સફર બેચ પ્રમાણે થાય છે.
- (3) વિદેશી ચલણના વ્યવહારોનું સંચાલન અને નિયંત્રણ ફેમા કરે છે.
- (4) બેંકિંગ નિયમન ધારો 1945 સંસદમાં રજૂ થયો.
- (5) ભારતીય નાગરીક વિદેશી ચલણમાં ખાતુ ન ખોલી શકે.
- (6) ફેમા એટલે વિદેશી હૂંડિયામણ વ્યવસ્થાપન ધારો.
- (7) થાપણ વીમાની શરૂઆત સર્વપ્રથમ ભારતથી થઈ હતી.
- (8) ભારતમાં ખાનગી બેંક ખોલવી હોય તો પરમીશનની જરૂર નથી.
- (9) બેંકિંગક્ષેત્રે ખાતેદારોનો વિશ્વાસ અને ભરોસો ટકી રહે માટે થાપણ વીમા યોજનાની શરૂઆત થઈ.
- (10) થાપણ વીમા યોજનાની મહત્તમ મર્યાદા ₹ બે લાખની છે.
- (11) FEMA 2000ના વર્ષથી અમલમાં મૂકાયો છે.
- (12) ભારતીય બેંકિંગ નિયમન ધારો રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાને સર્વોચ્ચ બેંકની સત્તા આપે છે.
- (13) ભારતીય બેંકિંગ નિયમન ધારો ભારતની જાહેર, ખાનગી અને સહકારી ક્ષેત્રની બેંકોને લાગુ પડે છે.
- (14) ઓફસોર બેંકિંગ એ FEMA હેઠળનો આંતરરાષ્ટ્રીય બેંકિંગનો નવો ખ્યાલ છે.

AL-121

April-2016

B.Com., Sem.-IV

**CE-203 : Banking
(Banking Regulations)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) Attempt **all** questions.
(2) Figures to the right indicates marks.

1. What are the legal provision for Indian Banking Sector ? Why Indian Banking Regulation Act of 1949 was passed ? Briefly state its objectives & explain major provisions of Banking Regulation Act. **14**

OR

Write any **two** from the following with reference to provisions of Indian Banking Regulation Act, 1949 :

- (i) Books of accounts & Balance of payments
(ii) Audit Inspection
(iii) Opening New Bank or New Branches
2. Spell FEMA & explain scope of FEMA in detail. **14**

OR

What are the various objectives of FEMA ? Explain authorities empowered to punish and provisions for legal impeachment.

3. What are reasons for establishment of Deposit Insurance and credit Guarantee Corporation ? Explain the scope of Deposit Insurance & Credit Guarantee Corporation of India. **14**

OR

What are precautions commercial bank has to observe in present scenario of increasing threats, incidences of frauds and bank robbery ?

4. Explain different provisions of Information Technology Act, 2000. **14**

OR

Explain the concept of fund transfer NEFT, SWIFT and RTGS with reference to Information Technology Act, 2000.

5. Put tick mark ✓ for correct sentences & × mark for incorrect sentences and rewrite the following statements.

14

- (1) NEFT is National Electronic Fund Transfer.
- (2) RTGS transfers fund on the basis of batches.
- (3) FEMA regulates transactions of foreign currency.
- (4) Indian Parliament introduced Banking Regulation bill in year 1945.
- (5) Indian citizen cannot open account in foreign currency.
- (6) FEMA stands for Foreign Exchange Management Act.
- (7) Deposits Insurance Corporation first began from India.
- (8) No permission is required for opening private bank.
- (9) The main objective of Deposit Insurance Corporation is to sustain depositors' confidence in banking sector.
- (10) Deposit Insurance Corporation's maximum limit is of ₹ 2 lakh only.
- (11) FEMA was implemented from year 2000.
- (12) India's Banking Regulation Act empowers RBI as an Apex Bank.
- (13) Indian Banking Regulation Act of 1949 is applicable to Public Sector Banks, Private Sector Banks and Cooperative Banks of India.
- (14) Offshore Banking is a new concept of International banking under FEMA.
